

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛБОАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION: GLOBAL,
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSIONS OF CHANGE**

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

27-28 квітня 2023 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2023

УДК 378.091:001.895](477:4)(063)

I 66

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол № 11 від 29.05.2023 р.)*

Редакційна колегія:

М. А. Бойченко – доктор педагогічних наук, професор
(відповідальний редактор);

А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор;

А. К. Куліченко – доктор педагогічних наук, доцент;

М. М. Бикова – кандидат педагогічних наук;

Н. Г. Осьмук – кандидат педагогічних наук, доцент;

І. І. Проценко – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ж. Ю. Чернякова – кандидат педагогічних наук, доцент;

І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент

Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 квітня 2023 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. 161 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін». У матеріалах конференції розглядаються механізми та методи підвищення конкурентоспроможності університетів України та проблеми і перспективи цифрової трансформації вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри; сучасні ризики вищої освіти України в умовах військової агресії РФ; інклюзивне освітнє середовище: глобальний, європейський та національний контекст; трансверсальний підхід у підготовці докторів філософії.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

УДК 378.091:001.895](477:4)(063)

ЗНАЧЕННЯ ДІЛОВИХ ІГОР ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ОСВІТНЬОГО ЛІДЕРА

Для студента, особливо потенційного освітнього лідера, ключовою є можливість індивідуалізувати свій освітній процес, що впливає як на вибір професійної програми, так і закладу вищої освіти (ЗВО). Українські ЗВО мають автономію, що дає можливість впроваджувати індивідуальну освітню траєкторію та адаптувати розклад без втрати часу та енергії. Це впливає на зростання якості навчальних досягнень та збільшення мотивації студентів, які стають більш орієнтованими на результат (Rakhno & Shramko, 2021) як майбутні освітні лідери.

Н. Стеценко зазначає, що досвід роботи творчих викладачів вказує на те, що ЗВО найчастіше використовують імітаційні, операційні та рольові модифікації ділових ігор (Стеценко, 2015).

Вважаємо, що використання ділових ігор може сприяти підготовці освітнього лідера, оскільки націлене на розвиток вмінь управління, комунікації та прийняття рішень. Такі ігри можуть імітувати реальні ситуації, що виникають у керівників освітніх організацій, та надають можливість учасникам експериментувати з різними підходами до розв'язання проблем.

Ділові ігри характеризуються простими формами та нестандартним змістом, що передбачають оцінювання результатів, можливість інтегрування їх у структуру традиційних занять, динамічність ситуації, емоційне напруження, обмежений час на розв'язання проблем, можливість включення до комплексу ігор згідно з педагогічними цілями та визначеним професійним контекстом. Важливими рисами ділових ігор є невелика кількість ролей, незначні витрати часу на їх проведення та швидкість отримання результатів (Стеценко, 2015).

Так, на нашу думку, одним з прикладів ділових ігор, що можна використовувати під час підготовки освітнього лідера, є гра «Розв'язання питань». Зазначимо, що ця гра надає можливість учасникам працювати в команді з метою розв'язання конкретної проблеми, пов'язаної з освітньою організацією. Учасники гри мають досліджувати проблему, аналізувати дані, розглядати різні варіанти рішень та приймати найбільш ефективні вирішення, що відповідають потребам певної освітньої організації.

Ще одна ділова гра, корисна для майбутнього освітнього лідера – «Управління проєктами». У межах цієї гри студенти-учасники мають розробити план проєкту, розподілити ролі та відповідальності, дотримуватись графіка роботи та розв'язувати проблеми, що виникають під час виконання проєкту. Ділова гра дозволяє учасникам розвинути навички управління, комунікації, прийняття рішень та праці в команді.

Отже, ділові ігри може бути надзвичайно важливими у контексті підготовки майбутнього освітнього лідера, оскільки дозволяють студентам-учасникам експериментувати з різними сценаріями та ситуаціями, які можуть виникнути у перспективі. Це допомагає розвивати навички управління, комунікації, прийняття рішень та сприяє зміцненню роботи в команді. Крім того, ділові ігри можуть також стати важливим інструментом для всебічного розвитку лідерських якостей, які є ключовими для успішної роботи в освітній сфері (креативність, інноваційність тощо). Використання ділових ігор може також допомогти розвивати мотивацію, інтерес та ентузіазм до навчання студентів, що сприяє їх успішному функціонуванню в освітньому середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

- Стеценко Н. М. (2015). Ділова гра як метод формування професійної спрямованості майбутніх менеджерів освіти. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*, 68, 196–201.
- Rakhno, M., Shramko, R. (2021). Information technology in language teaching methodology course at pedagogical university. *Ad Alta*, 11(02), 257–262. <https://doi.org/10.33543/1102257261>.

Сергій Курносів

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

СТРУКТУРА РОЗВИТКУ НАВИЧОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ВИХОВАНЦІВ ГУРТКІВ

Розвиток навичок медіаграмотності вихованців гуртків є важливим завданням, особливо в сучасному цифровому світі, де медіаінформація масово доступна й часто має великий вплив на молодь.

У процесі дослідження нами було з'ясовано, що високий рівень розвиненості навичок медіаграмотності вихованців гуртків залежить від сформованості певних конкретних умінь і навичок, а саме:

- теоретична грамотність: основою розвитку медіаграмотності є знання й розуміння основних понять і теорій з медіа;

Урсакі Олександр. Готовність майбутніх учителів фізичної культури до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів ЗЗСО	127
Шияновський Олексій. Методичне забезпечення підготовки майбутніх фахівців до роботи з вихованцями закладів позашкільної освіти.....	130
Шульга Олексій. Основні підходи до вивчення спортивної обдарованості в учнівській молоді	132

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 4.

Трансверсальний підхід у підготовці докторів філософії

Виступи спікерів платформи

Чистякова Ірина. Технології формування трансверсальних компетентностей здобувачів РНД засобами дистанційного навчання.....	134

Матеріали слухачів платформи

Грамотіна Оксана. Процесуальні аспекти розвитку інтеркультурної компетентності вихованців у закладах позашкільної освіти.....	138
Куліченко Алла. Значення ділових ігор під час підготовки освітнього лідера	140
Курносів Сергій. Структура розвитку навичок медіаграмотності у вихованців гуртків.....	141
Порада Оксана. Освітнє лідерство у магістерських студіях	144
Тригубчак Олена. Імплементация італійської системи інтеркультурної освіти в Україні: досвід і перспективи	146
Cherniakova Zhanna. The Challenge to Develop Transversal Competences at Institutions of Higher Education: Training Doctors of Philosophy	148
Шейко Оксана. Наукові підходи до формування навичок тайм-менеджменту у студентів закладів фахової передвищої освіти в позааудиторній діяльності	152
Штань Андрій. Історія розвитку освітньої робототехніки в закладах позашкільної освіти.....	154